

LUD POLSKI

TYGODNIK POLITYCZNY I OŚWIATOWY POŚWIĘCONY SPRAWOM LUDU POLSKIEGO

Prenumerata wynosi:

W kraju za I kw. 1924 r. 1200000 Mk.

We Francji rocznie 50 franków franc.

W Ameryce — rocznie 2 dol.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
TARNÓW, BUREK L. 3. I. P.

Cena n-ru 150.000 Mkp.

Cena ogłoszeń:

Za ogłoszenia kupieckie

według umowy.

Za OGŁOSZENIA DROBNE 5 gr. od
wyrazu — najmniej 2 miliony Mkp.

CHŁOP POTĘGĄ JEST I BASTA, BO POCHODZI Z KMIĘCIA PIASTA.

ALLELUJA!

Cierpiął i umarł na krzyżu Bóg Człowiek, aby z mocy ducha ciemności wyzwolić grzeszny rodzaj ludzki i otworzyć mu bramy niebios.

»Zmartwychwstał Pan« rozbrzmiewa w dniu dzisiejszym ta wielka radosna nowina w świecie chrześcijańskim, który z wielkim pietyzmem pamiątkę Zmartwychwstania Pańskiego obchodzi.

I serca nasze jakoś żywiej i radośniej dzisiaj biją, a nawet zdaje się, że i natura zbudzona z długiego snu zimowego, przystroiliła się na to wielkie święto, w przepyszną, iscie królewską szatę zieleni i kwiecia.

Po raz szósty bowiem obchodzimy Wielkanoc w zmartwychwstałej Ojczyźnie.

Polska, którą jeden z największych naszych poetów nazwał »Chrystusem narodów« przeszedłszy całe piekło niewoli półtora wiekowej, w okresie krwawej zawieruchy światowej zmartwychwstała, ale i z nią zmartwychwstało niestety nieśmiertelne warcholstwo, które uniczesławia normalną pracę nad budową Polski.

Jak widać nie nauczyła nas wiele niewola.

Wszak wystarczy tylko popatrzeć się na nasze wady, które zgubiły Ojczyznę dawniej, wystąpiły jeszcze jaskrawiej i silniej dzisiaj. Wszak popatrzeć się na skłócony nasz Sejm z którego wybrańcy Narodu zrobili istne karczmisko hałasujące a nie przybytek prawa i sprawiedliwości a przekonamy się o tem.

»Dobro Ojczyzny i narodu« mamy na celu deklamują nadęci krzykacze, tak z lewej jakoteż i z prawej strony Izby podczas gdy czyni ich wręcz coś przeciwnego mówią.

Zaś skrajne lewicowe stronnictwa niby chłopskie z szumnymi demagogicznymi hasłami pełnymi kłain-

liwych obietnic idą w lud, piorunują na rzekomą zdradę ideologii ludowej przez Piastowców a sami w duszy oprócz pogardy i nienawiści dla chłopa nic więcej nie mają.

Z głębokim więc smutkiem i trwogą patrzą ludzie prawdziwie miłujący lud i pragnący jego dobra na rozbięcie polityczne chłopów, na to opluwanie i oczernianie się wzajemne, na tę straszliwą niezgodę i brak jedności wśród chłopskich szeregów i pytają siebie: Żaliż to dzieci jednej matki Polski z pod strzech słomianych, w zmartwychwstałej Ojczyźnie takie gorszące widowisko niezgody dają a patronują im w tej zbrodniczej robocie często wykształceni chłopscy synowie, którzy się mienią zbawcami ludu.

A jakżeż wdzięczni być muszą tym warchołom i rozbijaczom chłopów wrogowie tak z prawicy jak i z lewicy, że nie chcą dopuścić do wytworzenia mocarnego Stronnictwa chłopskiego, któreby wywalczyło ludowi chleb i oświatę? Już to jeden »świętobliwy« kapłan z Pomorza dziękował Bogu że natchnął łaską ducha św. pośła Bryła, że obalił rząd Witosa i chciwe chłopstwo nie rozdrapało majątków kościelnych!

Bolesny to i smutny obraz.

Jednością będziemy silni, zgodą i miłością braterską—pamiętajmy o tem!

To też w to Wielkie Święto Zmartwychwstania skupmy my się wszyscy i prosimy Boga Człowieka o zmartwychwstanie zmarłej w naszych sercach zgody miłości i jedności braterskiej i zdrowego rozsądku, bo bez tych czynników, nie zbudujemy mocarnej Polski ludowej, której z takim utęsknieniem wyglądaliśmy. Niechaj ten skromny ale z serca płynący apel mój odbije się silnym echem po całej polskiej ziemi od Karpat do Bałtyku, trafi zwa-

szcza do Braci naszych z niskich chałup, niechaj się zjednoczą i utworzą zwarte Koło, którego żadna siła ludzka rozerwać nie potrafi. A wtedy za-

śpiewamy wszyscy z pełnej piersi »ALLELUJA«
 »Zmartwychwstał« lud polski, który pójdzie kar-
 nie do lepszego, słonecznego jutra.

Katarzyna Świątkówna.

Spowiedź pośta Andrzeja Pluty.

Istnieje cygańskie przysłowie, które mówi:

„Karzeł myśli, że jest wielki, kiedy umie daleko plunąć“

Przysłowie to obrał sobie za drogowskaz postępowania, za przewodnika życia pan poseł Andrzej Pluta.

Od czasu wystąpienia z klubu PSL cała jego działalność polityczna polega na pluciu na klub PSL, na prezesa klubu Witos, na rząd poprzedni, a w szczególności na Witos, jako prezesa Rady Ministrów tego rządu. Zapomina nędznik, że zanadto nisko upadł, by ślina jego mogła dosięgnąć kogokolwiek—im więcej pluje, tem bardziej własną plwociną jest opluty.

Żeby przynajmniej poprzestał na bryzganiu pianą oszczerstw i kalumnji na wiecach w myśl trafnego przysłowia „pies bresze, wiatr niesie“ zapomnieliby i przebaczyli ludzie, ale nie—pan Pluta zapragnął utrwalić drukiem swoje podłości.

W „Przyjacielu ludu“ Nr 7., 8., 9., 10. gościnie mu przez dawnego i obecnego mistrza, Jasia Stapińskiego, udzielonym, zamieścił tasiemcowy, dychawiczny artykuł pod tyt. „Z tajemnic rozłamu“, stanowiący spowiedź duszy i serca tego „szlachetnego“ męża, którego wydała niwa rzeszowska.

Na wstępie tej spowiedzi zabłąkała się pod pióro p. Pluty słuszna bardzo uwaga:

„U każdego człowieka powinny być pewne zasady, których łamać nie wolno, gdyby nawet z dawnymi przyjaciółmi zaszło nieporozumienie“. Cóż kiedy cały artykuł jest zaprzeczeniem, spoliczkowaniem i skopaniem tej zasady.

Bezpośrednio po tej uwadze pisze bowiem Pluta z oburzeniem:

„Klub PSL. stał się narzędziem w ręku pewnych ludzi, którzy poza klubem i zarządem tworzyli osobną władzę, władzę tajną t. zw. konspiracją. To jest właśnie to grono, w którym się wszystko początkowało.

Tam odbierano od nas słowo honoru, że będziemy milczeć jak grób, ze wszystko, co tam będziemy omawiać zostanie tajemnicą“.

Przed chwileczką styszelśmy o zasadach, których żadnemu człowiekowi łamać nie wolno — a teraz ten sam człowiek łamie publicznie słowo honoru i publicznie rozgrzesza się i przechwala postępkami tym.

Człowiek, co łamie słowo honoru, pozbawia się honoru na zawsze, a jeśli się tem w dodatku szczyci, jest kanalją.

Ale to dopiero początek obrazu „wzniosłego“ charakteru p. Pluty.

Przyznaje, że należał do owej konspiracji — stał na jej czele — albo więc konspiracja ta była czemś złym, „zakazanem, zbrodniczem, a wobec tego dlaczego on, taki prawy, uczciwy ludowiec należał do tej tajnej władzy — a jeśli, jak wnosić należy z doniesienia Pluty, grono doświadczonych, poważnych członków Klubu schodziło się na omówienie ważnych spraw państwowych i partyjnych, cóż w tem było złego?

Wszak każda sprawa musiała przejść przez Zarząd i Klub — tak na Zarządzie, jakoteż na klubie każdy miał możność zabrania głosu i obalenia wniosku owej konspiracji, o ile uważał go za zgubny dla Państwa czy ludu. Tu widać, jak Pluta, godząc w ową tajną władzę, w ową konspirację z armaty wielkiego kalibru, wystrzelił w ko-

mara—sobie tylko gębę osmolił i honor swój uśmiercił. Poważniejszym nieco jest dalszy zarzut Pluty, że w Klubie PSL więcej ważyło zdanie takich »endeków« jak Dąbski, Erdman, Bobek, Kosydarski, Potoczek niż głos prawych »ludowców«, za jakich Pluta uważa Sochę, Berka, Pawłowskiego, Poznańskiego i oczywiście przedewszystkiem siebie, p. Plutę.

Głosu Berka i Sochy nie słyszało się na Klubie — posłowie ci, a także Posacki, Targowski, wychodząc widać z założenia, że milczenie jest złotem, milczeli zawzięcie.

Pawłowski natomiast gadał bez ustanku, bił pięścią w stół, krzyczał, ale sens przemówień—Boże pozał się—sam Bryl musiał się wstydzić.

Jedynemu Plucie to się podobało i tak sobie go ujął Pawłowski, że koniecznie jego chciał widzieć na stanowisku ministra reform rolnych.

Wówczas jasnym się stało, co Pluta nazywa endeckiem, a co ludowem.

Endeckiem według Pluty jest wszelka robota państwowa, która zdąza i sprowadza w państwie ład i porządek, usuwa krzywdy i nadużycia, polepsza ciężką dolę szerokich warstw ludności w mieście i na wsi—zmniejsza nędzę i łzy.

Ludowem zaś jest według Pluty wygrażanie pięścią „wrogom“ ludu, bicie w stół przy kieliszku, obiecywanie ludowi reformy rolnej i odbudowy, nawozów sztucznych i umniejszenia podatków, lecz bez podania daty, kiedy to nastąpi, im później tem lepiej, bo gdyby lud dostał, co mu się należy, cóż wtedy stałoby się z tymi ludowcami, co dlatego są ludowcami, bo z ludu żyją, ale nie dla ludu.

I dlatego, mimo oburzenia pana Pluty, Klub PSL pozostanie przy tej pierwszej robocie, która ratuje państwo od upadku, a lud od biedy i nędzy, pozostawiając p. Plucie, Bryłowi i Pawłowskiemu tę „ludową“ pracę, która polega na zawodowem czy nałogowem jak najgłośniejszem wyrzekaniu na ową biedę i nędzę, w jakiej lud pozostaje poto, żeby po cichu gromadzić dla siebie i swej rodziny realności i posiadłości — jak to zrobili Bryl i Pluta, zakładać spółki leśne i niszczyć lasy, jak to uczynił, Pawłowski, lud zaś żeby pozostał nadal i zawsze nędznym bосym i obdartym.

Pan Pluta na drugi zawód jest posłem — a cóż działał dla ludu? Nie postarał się nawet o naprawę kawałka drogi z Rzeszowa do Tyczyna, najgorszej chyba, jaka jest w Polsce.

* * *

Wszedłszy raz w bagno oszczerstw poczuł się Pluta w swoim żywiole i cały się w tem bagnie ukąpał. W ten tylko sposób można wytłumaczyć następujący zarzut Pluty w owej spowiedzi zawarty:

„Kiedy na Klubie miało przyjść ostateczne i decydujące głosowanie czy tworzyć rząd razem z ósemką, wtedy Witos rozdawał pieniądze swoim zaufanym, aby tych, jak oni ich nazywali, buntowników, ugłaskać. Pamiętam, że i mnie p. Witos dawał znaczną gotówkę, a której nie przyjąłem, na ugłaskanie niektórych kolegów.

Hola panie Pluta — w takich razach nie śmie być jakichkolwiek niedomówień.

Nuże szubrawcze (!) powiedz wyraźnie i publicznie,

dla kogo i ile wręczano ci pieniędzy? Którzy posłowie z Klubu PSL wzięli od Witosza pieniądze na „ugłaskanie niektórych kolegów? Z braku jasnej, stanowczej i natychmiastowej odpowiedzi, każdy z posłów PSL ma prawo a nawet obowiązek plunąć Plucie w gębę, a tej śliny nikt mu nie odlepi.

Podobna zapłata spotkać go powinna za wtłaczanie w usta Witosza bredni wylęgłych w mózgu Pluty.

Twierdzi w swej spowiedzi Pluta, że gdy w latach 1919, 1920 i 1921 panował w Polsce głód i rząd był zmuszony dostarczać żywności, na żądanie jego (Pluty), żeby także ludności na wsi dostarczyć pomocy, Witos oświadczył, że ludności na wsi rząd nie może przyjsć z pomocą, bo nie ma z czego, rewolucji nie ma się co bać, bo na wieś da się 1 żołnierza z karabinem i wystarczy a choćby ta trocha ludzi z głodu wymarła, ha — to trudno.“

Tak miał powiedzieć Plucie Witos. Każdy kto zna Witosza, cała Polska wie, że o głupotę Witosza posądzić nie można, a powiedzenie to jest bardzo naiwne i głupie i nawet po Plucie należałoby się spodziewać dowcipniejszego i zręczniejszego.

Jeśli zaś chodzi o rzecz samą, pytam, za co Witos odebrał tyle ciężów i wciąż się sypią nań kamienie — jeśli nie za to, że twardo i nieugięście broni praw i spraw chłopskich?

Wystarczy wziąć do ręki którykolwiek dziennik — cóż

Witosowi zarzuca? Że tylko o chłopów dba, że tylko wieś widzi, o miasta zaś nie troszczy się wcale — inne warstwy społeczeństwa są mu obojętne.

Na to zarzuci pan Pluta:

A dlaczego, skoro Witos taki przyjaciel chłopów, chłopci nie mają pomocy ze strony rządu — jak inne klasy społeczne?

Na to odpowiedź prosta.

Przed kilku miesiącami, kiedy Witos stał na czele rządu, chcąc przyjsć z pomocą najbiedniejszej ludności na wsi, gdzie nigdy nędza tak nie doskwierała jak obecnie, przeznaczył 500 wagonów węgla, 300 wagonów soli i 100 wagonów nafty po niższej cenie.

I cóż — dostała ludność tę pomoc?

Nie.

A dlaczego?

Bo pan Pluta, Bryl, Pawłowski i ci, co najbardziej o nędzy wsi krzyczą, udaremnił tę pomoc, rozbiwszy większość rządową. W dodatku Wyzwolenie postawiło wniosek nagły, żeby Witosza ukarać za to, że okradł skarb państwa na 150 miliardów, bo tyle wynosiła pomoc dla wsi, klub pana Pluty przyłączył się do tego wniosku.

I taki plugawiec ma tę bezczelność chwalić się, że ma dowody, że Witos już dawno o chłopach zapomniał.

Dok, nast.

Kto okrada państwo i lud?

Najbardziej ulubionym konikiem, na którym harują także po ludowcach, rozmaitego rodzaju polityczni i zawodowi paszkwilanci — jest zawsze to, że rzekomo na polityce ludowcy się bogacą, że Witos zakupuje coraz to nowe kamienice, dwory i to nie tylko w Polsce ale we Francji, Włoszech, Rumunji, ba w Afryce czy na Honolulu.

Nie mając nic istotnie ujemnego piastowcom zarzucić, jak chyba to, że za wiele pracy i poświęcenia wkładają w swoją wielką ideę odrodzenia ludu i wywalczenia dla niego lepszej doli — chcą oszczercy bodaj ten jeden „druzgocący“ pocisk mieć w pogotowiu do wyrzucenia na zgromadzeniach, w prasie i na ambonie.

Jest w tem pewna metoda i porozumienie wzajemne wszystkich rzeczywistych z prawej czy lewej strony politycznych kramarzów i oszustów, bo w ten sposób udawało się im grabić dla siebie, bez zwrócenia uwagi jak najwięcej mamony dostatków, ziemi i folwarków z wielką krzywdą ludu, a krzyżano: „To ludowcy grabią, ludowcy się waszą krzywdą bogacą!

Te jednak i inne jeszcze oszczerstwa dziś już prawie zostały zdemaskowane, a kto trochę baczniejszą uwagę zwracał na pewnych polityków z obozów przeciwnych, ten wkrótce doszedł do przekonania, że właśnie największymi dusigroszami i kapitalistami stali się w krótkim czasie politykowania posłowie socjalistyczni i wyzwoleńcy, że oni to właśnie stali się pijawkami, ssąciami niemiłosiernie lud i Państwo — wiadomo bowiem, że posłowie socjalistyczni Diamond, Liberman, Marek i t. d., należą do najbogatszych ludzi w Polsce, a nawet taki marny Klemensiewicz, socjalista, za 6 lat poselstwa kupił sobie dwór koło Wieliczki — chyba nie z poselskich dyet.

A któryż z piastowców coś podobnego dokonał? A wyzwoleńcy? Każdy z nich, począwszy od Thugutta, który jest potomkiem finlandzkich czy kurlandzkich baronów — a prócz tego prezesem jednej ze złotodajnych spółek warszawskich, a skończywszy na Poniatowskim, obszarniku, którzy mają może więcej majątku, niż wszyscy posłowie

piastowcy razem. Wszak oni to zabierali «środeczki» parcelacji. U nich widać na każdym kroku szeroki gest, jeżdżą sobie po Włochach, Ameryce — łożą ciężkie miljardy na propagandę i broszury — płacą Putkowi za wydawanie gazety, której nikt nie płaci, a przecie rozsyła się ją po wszystkich powiatach całymi paczkami!

Skąd więc wyzwoleńcy i Putek mają na to wszystko tyle pieniędzy — czy z dyet poselskich? Niech w to wierzy każdy wyzwoleńczy ciura, my powiemy, że sztukę robienia pieniędzy i kupowania majątków posiadają jedynie wyzwoleńcy i nikt im w tem nie dorówna.

Wyzwoleńcy jednak z innego jeszcze powodu zasługują na pogardę i potępienie. Oto gdy Witos (który zresztą zawsze głosił, że każdemu, kto mu jaki folwark lub kamienicę odnajdzie, z chęcią mu je podaruje i nikt się jakoś do tego czasu po nie nie zgło i!) pilnie strzegł i przeprowadzał na Klubie PSL uchwały, aby żaden z posłów nie ważył się trudnić żadnymi osobistymi interesami — wyzwoleńcy wyzyskali to stanowisko Witosza i niezadowolone z tego powodu Bryłów i Plutów, to też zaczęli namawiać zachłannych i ambitnych — a tacy znajdują się przecież wszędzie — aby od „Piasta“ odstąpili, rzekomo w imię dobra ludu!

Strzała była w odpowiednie miejsce wymierzona, bo niektórzy z posłów nie mogąc się przy piastowcach obłować, odeszli i to były główne motywy, a nie żadne ideowe pobudki, które kierowały Dąbskimi, Bryłami, Pawłowskimi, Plutami i innymi jeszcze geszefciarskimi politykami.

Nie można u piastowców oszukiwać ludu, przeprowadzać reformę rolną dla siebie i swojej familji, handlować kamienicami, pracować w spółkach leśnych, ni zdobywać ministerstw, przy których się bierze kilkakrotnie większe od poselskich pensje — to trzeba iść do wyzwoleńców, bo tam jest interes gruby do zrobienia, albo też trzeba tworzyć nowe stronnictwo — powiedzieli sobie Pluta, Bryl i Pawłowski, czego też dokonali, a na odchodnym krzyknęli:

„Piastowcy poszli na służbę panów, zdradzili lud“.

Nie długo trzeba było czekać na potwierdzenie faktu,

ze tak było, gdyż rozbijacze zabrali się do robienia złotodajnych interesów. Pierwszy dobry krok zrobił p. Dąbski. Porozumiewszy się z wyzwoleńcami **uzyskał on pono pozwolenie na wywóz z Polski 1500 wagonów zboża, które sprzedano pewnej firmie hakatystycznej za 20.000 dolarów.** U piastowców taki interes nie udałby się nigdy. Z wyzwoleńcami można atoli ogołacać Polskę ze zboża i w dodatku pakować go w paszczę Niemcom.

Teraz będzie mógł „Chłopski Sztandar“ rozchodzić się wagonami — i grzmieć na piastowców, że robią interesy — będzie ten lud okłamywał, burzył za pruskie może pieniądze i wszystko »dla dobra ludu«.

Również I Pluta z Brylem i Pawłowiskami dopiero wtedy odstąpili od „Piasta“, gdy zaczęło być w nim za ciasno i nie wygodnie w chłopskim stronnictwie, gdy kamienice jedne pokupiono, a o kupnie nowych myślano.

O Brylu pisaliśmy już, jaką to drogą doszedł do 7 kamienic i dwu folwarków ów nie dawny przemytnik — o Plucie zaś wiadomo, że od piastowców też wtedy poszedł, gdy kupno 75 morgów od hrabiego Potockiego było dokonane. A oto co dowodzą kontrakta i wyciągi z ksiąg Towarzystwa agrarno osadniczego.

1) w kluczu brzeżańskim przy parcelacji Narojów miasto, kupił Pluta 10 października 1921, obszar 25 morgów

285 sążni, oraz budynki gospodarskie w środku miasta.

1) Dla swojej córki Magdaleny kupił Pluta 25 morgów 119 sążni z domem i stajnią.

3) Dla drugiej córki Wiktorji nabył Pluta 25 morgów, 88 sążni z placem budowlanym, gorzelnią i stajnią.

Zadziwiającem jest, że gdy wszyscy inni nabywcy kupowali w tym czasie i również u hr. Potockiego znacznie gorsze grunta po cenie 100.000—160.000 mk. za morg to Pluta za owe 75 morgów z gorzelnią stajniami i budynkami zapłacił tylko po 50.000 za morg, więc po niecałej połowie tej samej, jaką płacili inni.

A teraz skromne pytanie: **za co p. hr. Potocki zrobił Plucie tak królewski prawdziwie podarunek?**

Czyby przypadkiem nie za cenę zdrady Witosia i napisanie „Tajemnic rozłamu“, które Pluta na łamach „Przyjaciela“ popełnił? Obszarnicy zawsze łapali chłopów pamularzy i lizuniów na wędkę—nie dziwne, poszedł i Pluta na piękną i ponętną darmochę.

Ale w takim razie skądże tacy ludzie mogą mówić o uczciwości, pracy dla ludu oni, lizunie hrabscy, zdrajcy i dorobkiewiczze z krzywdy chłopskiej!

W takim to świetle przedstawia się praca dla ludu wyzwoleńców, Plutów i Bryłów. Pod tym względem nie dopędzą ich już Piastowcy.

Ma-CZUGA.

Exposé skarbowe prem. Grabskiego a wies.

W dn. 1 kwietnia [wygłosił premier Grabski szerokie exposé o finansowem położeniu państwa, przed Komisją budżetową. Przedstawił obszernie co rząd uczynił, aby powstrzymać dalszy spadek marki, który rzeczywiście zdołał zatrzymać zaryzykowany 500.000 dolarów. W następstwie czego rząd mógł podnieść zapasy dolarów i wstrzymać w dn. 1 lutego dalszy druk marek. Charakteryzując moralność podatkową w państwie stwierdził, wielki opór w płaceniu podatków majątkowych przyczem podniósł, że średnia własność ziemska płaci dobrze podatki. Budżet kwietniowy jest już normalnym i miarodajnym dla całego roku. Do zrównoważenia budżetu przyczyniła się działalność Komisarza oszczędnościowego i kontroli państwa. Zredukowano 29 tys. urzędników i zamierzona jest dalsza redukcja 30.000. Podatki bezpośrednie za rok 1924 dadzą 627 milj., co razem z podatkiem majątkowym da nadwyżkę budżetową.

Pożyczki będą używane na cele, zwiększające siły całego narodu. Państwo zamierza rozbudować monopol tytoniowy, wykupując prywatne fabryki i przeprowadzić monopol spirytusowy. Premier stwierdza, że Rząd starał się utrzymać ceny żyta na pewnym poziomie. W końcu przeszedł do przedstawienia sprawy założenia Banku emisyjnego, dla którego cały prawie kapitał zakładowy złożony społeczeństwo (przemysł 32%, banki 10%, rolnictwo 15%, kupiectwo 6%, wojsko i urzędnicy 10%, inni 22%). W dn. 28 bm. rozpocznie Bank Polski swą działalność. Mimo, że wiele się zrobiło, nie należy się upajać zdobytymi wynikami, lecz pracować dalej.

Ten szczęśliwy obraz obecnej sytuacji skarbowej państwa, jest — jak to zaznaczył prem. Grabski — zasługą tych, co przygotowali fundamenta pod tę budowlę przez ustawę o podatku majątkowym i ustawę waloryzacyjną. **A któż dokonał tego dzieła jeśli nie rząd prez. Witosia.**

Któż to rozpoczął z całą energią przeprowadzać redukcji urzędników, które w następstwie jak powiedział p. Grabski umożliwiła zrównoważenie budżetu jeśli nie rząd Witosia, który z tego powodu tyle musiał znieść ataków ze strony lewicy.

Wszak nie kto inny, ale prez. Witos zapowiadał **na luty powstanie Banku emisyjnego**, ale wtedy starano się przedstawić to jako oszustwo, bo przecież sam obecny premier zapowiadał, że trzy lata na urzędowanie skarbu potrzeba. Ale wówczas chodziło lewicy tylko o to, aby dzieła sanacji skarbu nie dokonał rząd Witosia. I dla tego w decydującej chwili przyszła zdrada Brylowców.

A któż stanął po stronie obecnego rządu w dążeniu jego do naprawy skarbu, bez zastrzeżeń, jeśli nie ta zniechęcona przez lewicę większość polska Chjeno-Piastowa. Czyż mógłby się prem. Grabski oprzeć na Putkach, Balinach, Niemcach i innych mniejszościach?

Jeśli się dziś mówi o sukcesie rządu p. Grabskiego, **to się stwierdzi równocześnie niespożyte zasługi rządu Witosia**, mimo wszelkich demagogicznych krzyków lewicy.

Podnosząc sprawiedliwie zasługi p. Grabskiego nie możemy pominąć milczeniem faktu, że **koszta tej naprawy w wysokim stopniu ponosi rolnictwo i chłop.** Rząd uregulował ceny zboża, ale nie potrafił tego zrobić odnośnie do towarów przemysłowych. I kiedy artykuły rolnicze albo się trzymają pewnego poziomu lub strasznie spadają, to równocześnie ceny wszystkiego idą w górę od kosztu do butów i żelaza. Stąd **na wsi bieda coraz większa.** Rząd, mówił p. Grabski, starał się złagodzić położenia ster rolniczych przez obniżenie cen węgla. Kto węgla potrzebuje? Obszarnik do lokomobil i do gorzelni, ale kto pomyślał o ulżeniu nędzy tej wielkiej masy chłopskiej?

To też nic dziwnego, że dziś, gdy się wszystko zaczyna ustalać, **chłop nie może nadal jak potulny baranek dać się spychać na dno nędzy**, nie może zgodzić się na dotychczasową politykę Rządu wobec rolnictwa, ale wyprostowawszy się **musi zażądać uwzględnienia także i jego położenia.** I w tym kierunku pójść musi wyteżona praca jego prawdziwych przedstawicieli i obrońców z prez. Witosem na czele.

ALLELUJA.

Świt... dzwony biją!.. Przepożęzne tony,
Głoszą Cud walki zniekanemu światu:
Oto zmartwychwstał Chrystus umęczony—
Pełen potęgi, chwały, majestatu!..

Oto mogiła bryła odwalona,
Zbawca Zwycięstwa sztandarem powiewa!
Oto moc ducha ciemności zwalczona!
Dziś świat Mu cały Alleluja śpiewa...

Oto Król-Mocarz! Oto Pan nad pany!,
On przyjął na się, wszystkie świata złości,
On był przebolał przernajsrozsze rany,
On nowe drogi ukazał ludzkości!

On glob ten wyrwał z przekleństwa otchłani;
W mrokach zbłąkanym Adamowym synom
Wskazał szlak prosty ku jasnym wyżynom,
W kraj Ideału, do zbawczej przystani!

O spraw to Chryste, coś zmartwychwstał w chwale,
By ten lud polski wstał z grobu ciemnoty,
Z snów letargicznych — gdzie ból, łzy i żale—
I prosto dażył w świt dni nowych złotej...

Re-Or.

Kiedy nastąpi opamiętanie?

Urzędników skarbowych ogarnął obecnie istny szal podatkowy. Jest to dziwna kasta, którą od początku budowy Polski cechowała dziwna jakaś apatja i bezradność — chłopek niejednokrotnie, aby uiścić należności skarbowe czekał całymi godzinami zaniem nad nim zlitowano i przyjęto kwotę wyznaczoną mu do zapłacenia, a najczęściej odchodził on z niczem, bo ospały czy apatyczny urzędnik nie chciał, nie mógł, czy nie miał ochoty należności odebrać.

Obecnie nastąpił gwałtowny przewrót w systemie urzędowania. Urzędników skarbowych opętał nie zapal, bo zapalem tego nazwać nie można, ale jakiś histeryczny rozpęd do ściągania z chłopa, o się tylko da i kogokolwiek się ułapie. Popęłnia się przy tem nie tylko wiele śmieszności, ale wyrządza się i wiele krzywdy — a co dalej i szkody samej państwowości polskiej.

Wprawdzie urzędnik ma w zasadzie słusność, gdy powiada: musimy ściągać o się da, mamy taki nakaz, bo trzeba naprawić skarb i ratować ekonomiczną niezawisłość państwa. Zgoda. Ale czy niszczenie zupełne niektórych obywateli, zabieranie im ostatniej krowy czy konia na naprawę skarbu polskiego ten skarb naprawdę napełni? Nie taka naprawa gwałtownie przeprowadzona będzie zawsze iluzoryczną, bo z tego, z którego się wszystko ściągnęło i zniszczyło go doszczętnie jako się gospodarczą, długi czas potem nic się więcej nie wydusi a jak się go ciągnęło będzie bez pamięci dusić do ostatniej koszuli, to się go puści z torbami — na nędzę i poniewierkę — a czy Polska chce mieć obywateli dziadów?

Rozumnie ściąganie podatków powinno polegać nie na niszczeniu siły gospodarczej płatnika, ale na ściąganiu umiejętnym tego tylko i w takiej ilości, aby ta siła twórcza gospodarstwa podatnika nie tylko nie zmalała ale wzrastała a tymczasem dzieje się przeciwnie. Czyż nie śmieszna jest n. p. rzeczą wymierzanie wielomiljonowego podatku dziadowi, co chcąc mieć na łyżkę strawy trochę grosza robi w zimie kilka brzozowych mioteł, a temu co obraco miliardowymi sumami tygodniowo wymierza się 30 milionów na drugą ratę podatku majątkowego? Przykła-

dów takich jest bez liku i świadczą też one bardzo smutnie o naszej administracji podatkowej. A co się dzieje z należnościami od spadków i darowizn?

Oto Okr. Dyr. Skarbu w nowym Sączu do L. G. R. 1728/23 oszacowało 1200 sążni, to jest $\frac{1}{4}$ morga mokrego lichego gruntu i w dodatku częściowo tylko uprawnego, bo reszta to moczar bez pożytku na 1 miliard i 740 milionów mkp. od czego wymierzyła należność skarbową 154 miliony 40 tysięcy mkp. Nadmienić tu należy i to, że grunt ten podzielony jest na dwie części, z których jedna od drugiej znajduje się blisko w 2 kilometrowem oddaleniu.

Tego zdrowy rozum podyktować nie mógł — a nawet wierzyć się nie chce, aby to mógł zrobić polski urzędnik. Przecież to już nie przesada ale krzywda o pomstę po nieba wołająca. Bo pomyśleć jeszcze i to należy, jakiego to biedaka spotkało, gdy cały spatek we dwóch spadkobierców łącznie obejmuje obszar $\frac{1}{4}$ części morga.

Takiem postępowaniem nierozumnym i lekkomyślnem — bo o złą wolę nie chce tu posądzać, wywołuje się narzekania i pomsty na krzywdę wyrządzoną, a co najgorsze — to pcha się tych ludzi w objęcia bolszewizmu.

Zatem Panowie bądźcie naprawdę obywatelami — nie tylko maszynami służącymi do obliczeń szeregów arytmetycznych, opamiętajcie się — ściągajcie tam z całą energią, gdzie ściągać można i należy ale nie gnębcie i nie rujnujcie doszczętnie biednej ludności, a dopiero takim postępowaniem przysłużycie się Ojczyźnie nie tylko jako dobrzy urzędnicy, ale i dobrzy synowie Ojczyzny!

J. Więckowski.

Do Czytelników „Ludu Polskiego“!

Dawno już minął pierwszy kwartał a bardzo wielu czytelników nie wyrównało dotychczas zaległości — nie wpłaciło prenumeraty na kwartał drugi. Za to bardzo często otrzymujemy cały szereg listów artykułów, korespondencji i sprawozdań chociaż nie jesteśmy w stanie wszystkich drukować oraz i uznania za pracę, na którą może nie w całej pełni zasłużyliśmy, bo z braku środków finansowych pismo trochę szczerpłe. Mają więc czytelnicy zaufanie do nas — interesują się „Ludem Polskim“ i czytają go skwapliwie, jednej tylko naszej zdaniem najważniejszej rzeczy nie czynią — nie nadsyłają prenumeraty — względnie nadsyłają ją bardzo leniwie tak że nie możemy ulepszyć i powiększyć pisma, o co się czytelnicy tak domagają.

Wprawdzie wiemy, że stosunki na wsi są dziś nie do porażdroszczenia, że ze wsi żukł pieniądź jak kamfora, czy jednak 1,200.000 Mkp. kwartalnej prenumeraty a więc tyle co 5 kieliszków wódki, 2 szklanek piwa lub paczka tytoniu jest sumą od której trzeba się uchylić aby za gazetę nie zapłacić? Jeden wszystkich nie z bogaci ale wszyscy jednego, mogą mówić przysłowie. Gdybyśmy każdemu czytelnikowi chcieli za darmo posyłać gazetę to bedniemv do niej dokładać setki milionów — ale gdy każdy z was nadeśle prenumeratę — nie odczujecie napewno tego ubytku — ale za to my zapłacimy na czas papier, drukarnię i pracowników — wybawicie nas z wielkiego kłopotu.

Pląćcie więc a nie płaczcie, jednajcie czytelników zachęcajcie do czytania — bo oświata to największe dobro ludu.

Zwłaszczą gdy zasiędziecie do wspólnego świętecznego stołu aby podzielić się tradycyjnym święconym jajkiem i złożyć sobie wzajemnie życzenia, niech z tych życzeń kapnie także coś i dla naszej gazety — niech wzbudzi się w was postanowienie, że po świętach każdy z was wypełni czek i odeśle go z 1,200.000 Mkp. na pocztę!

Chcąc was zachęcić do czynu przyrzekamy, że każdemu kto nam zbierze i zapłaci prenumeratę za 10 czytelników za pół roku, otrzyma za ten czas za darmo gazetę, kto nadesłże pieniądze za 5 prenumeratorów otrzyma za darmo gazetę za kwartał. Kto jednak zaległości nie wyrówna temu od 1 maja przesyłkę wstrzymamy.

A więc pląćcie i jednajcie prenumeratorów.

Redakcja i Administracja

Ludu Polskiego.

Z działalności Klubu P. S. L.

Podczas gdy inne stronnictwa jak socjaliści i wyzwolenci nad tem jedynie pracują aby tylko ryć i wichrzyć, dyskretować Polskę, Rząd, Sejm demokrację i narodowość moralnie piastowców i Witosa — ci niezrażeni niczem mając jedynie tylko dobro ludu na oku raz po raz zabiegają o zagajenie chociaż najbardziej ropiących bolączek nękanej ludności.

Dnia 10 b. m. udała się delegacja klubu P.S.L. „Piasta“ w osobach pp. posłów: Bobka, Pieniążka, Malika Erdmana i senatora Błyszkosza pod przewodnictwem posła Potoczka Do Pana Prezydenta Ministrów Grabskiego w sprawach gospodarczych

Żądano 1) zniżki ceł od przywozu z zagranicy odzieży, obuwia, żelaza, maszyn rolniczych, ponieważ artykuły te za granicą są o wiele tańsze, aniżeli wyrabiane u nas.

2) bezpłatnych paszportów, dla poszukujących pracy za granicą, przyczem poświadczenie gminy powinno wystarczyć do uzyskania paszportu.

3) ukrócenia nadużyć przy wymiarach taks przenośnych od kontraktów kupna, spadku, darowizny, gdzie niekiedy taksa przewyższa wartość całego majątku, jak również nadużyć przy wymiarach podatku grunt. w tych okolicach, gdzie księgi katastralne zaginęły wskutek działań wojennych.

6) uwolnienia wiejskich rzemieślników od wykupna patentów i opłaty podatku zarobkowego.

7) zniżenia podatku od wiejskich sklepików i trafik z powodu niemożności opłacenia tak wysokich podatków przez nędzarzy, często inwalidów.

8) regularnej wypłaty rent inwalidzkich jako też zaopatrzenia wdów i sierot po poległych oraz podwyższenie tych rent.

9) pomocy dla powodzian, odpisania im podatku majątkowego.

10) kredytów, względnie zasiłków dla osadników wojсковych na budulec, inwentarz, nasiona.

11) utworzenia na wszystkich linjach kolejowych 4-tej klasy, jak to jest w b. zaborze pruskim.

12) wglądnięcia w gospodarkę Polskiej Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń, ściągającej kilkakrotnie w roku premje asekuracyjne.

13) tańszy sort tytoniu dla ubogiej ludności i pozwolenia na zasiew tytoniu jeszcze w bieżącym roku.

14) wyasygnowanie Sądom potrzebnych kwot na opłatę ogłoszeń w sprawach zaginionych na wojnie.

15) przeprowadzenia reformy rolnej i ustawy o jej finansowaniu, oraz utworzenia filij Banku Roln. we wszystkich dzielnicach Polski celem umożliwienia małorolnym nabywania gruntów.

16) otwarcia granic dla wywozu produktów rolnych.

17) zakazania wprowadzenia nadmiaru mięsa czy bydła z Rumunji i Argentyny.

18) zaniechania zamierzonej podwyżki podatku gruntowego o 100% ze względu na zubożenie wsi i taniość produktów rolnych

19) zaprzestania ściągania zaliczki na podatek majątkowy od tych, którzy do płacenia nie są obowiązani, względnie zaliczania im owej zapłaconej zaliczki na podatek gruntowy.

Jak widzimy posłowie nasi poruszyli przed premierem sprawy niesłychanie dla chłopów ważne, wykonali szereg cały dotkliwych krzywd jakie lud ze strony p. Grabskiego rządu spotyka. P. Grabski przyrzekł częściowo uwzględnić przeważną część przedstawionych postulatów.

Zobaczymy czy za przyrzeczeniem pójdą czyny bowiem rząd ten stworzony dzięki Thugutowcom i zdrajcom (Brylom i Plutom, karmiąc się tylko pracą rządu Witosa na lud same tylko ciężary i nowe wielkie podatki, chce zważyć a miljarderów i obszarników oszczędza.

Z powiatów i gmin.

Brzesko w lutym 1924.

Pan Dolański w masce przyjaciela chłopów.

P. Dolański właściciel klucza Radłowskiego znany jest w całej okolicy ze swego srogiego traktowania chłopów i wyzyskiwania ich, o czem świadczą ustawiczne skargi na jego postępowanie w prasie i na wiecach.

P. D. będąc po Sanguszkach największym właścicielem lasów w tutejszej okolicy sprzedawał rok rocznie po kilka tysięcy metrów sześciennych drzewą różnym kupcom, którzy zakupiwszy drzewo za bezcen wysyłali je za granicę, ciągnąc z tego wysokie zyski. Oburzali się na tę gospodarkę chłopci, dla których lasy były zamknięte i którzy mieszkając pod lasem p. D. musieli sprowadzać drzewo z dalekich stron lub nabywać je w składach w Żabnie, Radłowie i Brzesku. (W tym roku wskutek zastoju w handlu drzewnym i braku odbiorców na większą ilość drzewa przybrał p. D. maskę przyjaciela chłopów otwierając dla nich swe zręby.) Chłopi rzucili się na kupno drzewa wnet jednak poznali tajemnicę naglej przyjaźni chłopskiej p. D. gdy dowiedzieli się o warunkach sprzedaży drzewa. P. D. zarządził aby chłopom sprzedawano drzewo nie według prawdziwej miary po ścięciu, jakto sam niegdyś żydom sprzedawał, ale „według książeczki“ t. j. drzewo stojące według przybliżonego obliczonego na podstawie grubości drzewa w wysokości piersi. Rozumie się, że obliczanie takie wychodzi na korzyść p. D. gdyż nabywca 1 metra otrzymuje naprawdę trzy czwarte (¾) metra ponieważ do miary drzewnej wlicza się konary i gałęzie według tego „rzetelnego“ obliczania. Prócz tego p. D. żdziera z chłopów skórę licząc za drzewo I klasy po 30 milionów II klasy po 25 milionów, a III klasy po 20 milionów Mkp., doliczając do tego 10% (procent) na administrację i utrzymanie dróg.

Ceny te są żdzierstwem, gdyż na stacji kolejowej można dostać od kupców drzewo kłocowe I klasy po 25 milionów, zaś III klasy po 15 milionów Mkp. i to według prawdziwej miary. Lecz na tem nie koniec. W ostatnim czasie nałożył p. D. po 2 miliony Mkp. kary od każdej sztuki drzewa na chłopów, którzy z powodu zasp śnieżnych i złego stanu dróg nie mogli wywieźć drzewa.

Jest to niesłychana sekatura. P. Dolański każe sobie pla-

się za utrzymanie dróg i powinien drogi naprawiać a nie karać chłopów, powinien też uwzględnić trudności wywozowe spowodowane niezwykle zimą.

Fakty te nie mogą wzbudzić u chłopów sympatii dla p. Dolańskiego i innych obszarników. Świadczą one, że obszarnicy nie powodują się w stosunkach do chłopów sercem ani litością, że ich ideałem jest tylko nabijanie kieszeni. Świadczą one, że dla zysków obszarnicy są gotowi ogłodzić kraj z lasów przez żydowskie ręce, a gdy się to nie da, chcieliby obedrzeć ze skóry okoliczne włościanstwo w lichwiarski sposób, którym zajęć się powinny władze.

Zdrada Berko - bryłowska uchroniła p. Dolańskiego przed rozparcelowaniem jego folwarków — jednak co się odwlecze, to nie ulecze.

Konary, pow. Dąbrowa. Wioska nasza cicha, może nawet wielu nie wie, w której stronie się znajduje, a jeżeli wie, to myśli, że żyjemy tu po bożemu i nie nam do szczęścia nie potrzeba, że ludzie dobrzy, polityków mało, bo się po gazetach nie opisują, a tu tymczasem tak dobrze nie jest. Nędzka jak wszędzie, ludziska ratują się jak mogą, a mając własnych gruntów mało, dzierżawili gdzie mogli, aby biedę jakoś pohać. Najwięcej dzierżawiono u p. Kwiatkowskiego, a który dzierżawcom nie wiele dotychczas szkodził — dzięki ustawie. Aż tu 24 roczek nadszedł — hoła chłopci, dosyć waszego — dalej po wsi od domu do domu i zbierać podpisy, aby ludziska zrzekli się dzierżawy. Ludziska, mając przed sobą wielmożnego, wielu podpisało, natomiast wielu mimo oblicza nie zrzekło się.

Ale na cóż rozum, od czego wójt, do którego udał się pan dziedzic. Po kilku słowach na ucho, wójt zwołuje zebranie z gminy, no i dokumentnie zebranych w ich interesie przekonywuje, że na nic sprzeciwi, bo sprawa przepadła — ustawa spadła — a szkoda zachodów i obrażać pana, więc podpiszcie się.

Po krótkiej determinacji jak „pon“ wójt „pedzieli“, tak i ludzie zrobili, bo wójt to zna „paligrofy“.

Słoń obładowany złotem, przez najwyższy mur przejdzie — twierdził król perski. Tak i wójt Kielb, wieczorem do swego domostwa przewiózł trzy morowe fury słomy. Ale jak chłop coś robi, to długo rozważa, tak i w Konarach, medytowanie, lament, płacz; źle zrobiliśmy, no i jak bieda, to do żyda. Ale tu żyd nie pomoże, więc do posłów i na tem koniec.

Oj Konary — Konary, szkoda do was pary, przy głosowaniu źle było z wami, gazet nie czytacie, a na tem wiele tracie, bo „Piasz“ i „Lud Polski“ już kilka razy donosił, że ustawa o dzierżawcach zostanie przedłużoną.

»KROPICIEL«.

Kraczkowa w rzeszowskiem. Dnia 23 marca br. zjechał do naszej wsi poseł Pluta i urządził wiec po sumie. Pojawił się on pierwszy raz, za czas swego posłowania pomimo, że Kraczkowa leży nie daleko od Szklar, rodzinnej wsi Pluty. To dowodzi najlepiej jak p. Pluta dba o swój powiat. O powiat nie dba, ale naganiaczy utrzymuje i wodzi ich po wiecach jak Wojtkę Lisa, exsocjalistę, Opolskiego katolika i dąbszczaka Sieradzkiego. W Kraczkowej się im nie powiodło, bo oprócz niego, jego naganiaczy, przyjechali także Dr Koś i delegat PSL. z Krakowa, których gdy p. Pluta zobaczył zbladł ze strachu, a zabrawszy głos, mającyl jak Piekarski, sam nie wiedząc co placie.

Po nim zabrał głos delegat Franczyk, któremu przew. Tomasz Księdzlarz udzielił głosu i zaczął wyświetlać całą podłą zdradę pluto-bryłowców, kogo Pluta popiera, jak się zawsze z wrogami Polski i ludu łączy, aby utracić reformę rolną i t. d. Nie mniejszy pogrom urządził mu Dr Kuś — tak, że Pluta podczas jego przemówienia rwał sobie jębrwi z oczu i o mało sobie oka nie wydrapał ze złości i wstydu.

Chciał go bronić jego stróż Sieradzki — zebrani nie dali mu ust otworzyć, więc czmychnął ze sali. Przemawiał także Michał Szoper i dobrze Plutę przygwoździł, a w końcu p. Bronisław Kunysz postawił rezolucję z wyrazami zaufania dla po-

słów PSL., z żądaniem, by Pluta mandat złożył, bo nie jest godzien być reprezentantem ludu. Na tem zebranie zakończono.

B. KUNYSZ.

KRONIKA.

Wszystkim naszym Czytelnikom i prawdziwie życzliwym Przyjaciółom jakoteż i Szanownym Korespondentom naszego pisma przesyłamy serdeczne życzenia WESOŁEGO ALLELUJA!

Bank rolny, którego działalność wstrzymał zupełnie p. Grabski tak, że nawet polecił wyjąć z niego 100 miliardów mk. aby je mogli połączyć fabrykanci, zostaje z powrotem zreorganizowany, tego się bowiem dopominali posłowie ludowi. Bank będzie miał przedewszystkiem za zadanie udzielać kredytów małorolnym chłopom, finansować reformę rolną i uwzględniać w szerokiej mierze potrzeby kredytu melioracyjnego dla gospodarstw już istniejących.

Ministerstwo spraw wojskowych zawiadomiło Klub PSL., że rocznik 1900 służy w wojsku ostatni rok — a tym, którzy dawniej służyli jako ochotnicy — doliczy się te miesiące tak, żeby ich służba wojskowa wynosiła nie więcej jak 2 lata. Ma być także przeprowadzony w całym państwie pobór rocznika 1903, który da 150.000 rekrutów. Ustawa ta ma obowiązywać także na G. Śląsku. — Co do urlopów rolnych, to nie będą one wcale udzielane w okresie wiosennym — przewidziane są natomiast urlopy w czasie żniw, zaś na pewno będą udzielane w okresie jesiennym.

Na podatek majątkowy wpłynęło w marcu do kas państwowych 78,788.856 franków złotych, z której to sumy zapłacili rolnicy 35.7 a przemysł 48 milionów fr. zł.

Reformę kalendarza zamierzają przeprowadzić uczeni amerykańscy a to w ten sposób, ażeby od roku 1928 każdy rok miał 13 miesięcy. Według tego projektu każdy miesiąc miałby 28 dni — każdy rok 1 dzień dodatkowy a każdy rok przestępny (to jest co 4 lata) 2 takie dni dodatkowe. Według tego kalendarza wszystkie dni w tygodniu przypadają będą w każdym miesiącu według jednakowej daty, przez co osiągnie się tak upragnione ustalenie dni świątecznych. Zaprowadzeniem tego kalendarza zajmie się w tym celu zwołany kongres naukowy.

Nowe stronnictwo t. z. »Związek katolicko-narodowy« zawiązało się na terenie Kongresówki. Prezesem owego stronnictwa został wybrany ks. arcybiskup Roop — wiceprezesami ks. prałat Około Kutek i hr. Adam Ronikier, sekretarzem Ant. Kozieł-Poklewski. Jak widzimy, jest to już chyba 4 katolickie z rządu stronnictwo. Ma ono wydawać dziennik w Warszawie i tygodnik na prowincji, ażeby tylko mieć chłopom w głowie!

Zmniejszenie liczby bezrobotnych. Ilość bezrobotnych w Polsce stale maleje. W dniu 8 marca ilość bezrobotnych wynosiła 118000, a w dniu 31 marca spadła na 112090. Zaznaczyć należy, że w zeszłym roku o tej porze liczba bezrobotnych wynosiła przeszło 200000 ludzi.

Klub mniejszości narodowych złożony z Niemców, żydów i Rusinów rozlatuje się nareszcie. Przedstawiciele kupców i fabrykantów żydowskich i niemieckich, rabin i księża wszystkich wyznań oraz robotnicy i inteligencja uznali, że na współpracę żadną liczyć nie mogą, choć w stosunku do polskich władz nadal będą się popierać.

Straszny pożar nawiedził miasto Łódź gdyż spaliła się doszczętnie jedna fabryka przedzalnia przyczem w płomieniach zginęło 3 mężczyzn i 1 kobieta z dzieckiem. Szkody wynoszą kilka tysięcy dolarów.

Ferje świąteczne w szkołach w szkołach powszechnych i średnich zaczynają się 15 a kończą 29 kwietnia.

Strajk robotników rolnych zamierzają urządzić socjaliści i komuniści w pięciu województwach Kongresówki, tak samo w Pomorskiem grozi strejk farnali.

Epidemia dżumy wybuchła w Rosji, na Kaukazie. Rząd sowiecki ogłosił z tego powodu mobilizację lekarzy i przeznaczył 250.000 rubli na zwalczanie tej strasznej zarazy.

Wybuch wulkanu Stromboli nastąpił we Włoszech. Wulkan wyrzucił olbrzymie masy lawy i popiołu, jednocześnie wzburzone fale załaly brzeg — wiele ludzi zginęło.

Tańce na cześć Matki Boskiej urządzili sobie Amerykanie w kościele św. Marka w Nowym Jorku, pomimo zakazu tamtejszego arcybiskupa Mauniga. Kościół był przepełniony ludźmi pragnącymi zobaczyć młode dziewczęta tańczące przed ołtarzem boso i w powiewnych sukienkach. W kraju wszelakich dziwactw, jakim jest Ameryka, istotnie pomysł jest już warjactwem.

Nie będziemy wcale sypiać Tak powiedział pewien lekarz w Ameryce, który podobno miał wynaleźć aparat

elektryczny, przy którego pomocy będzie można naładować komórki mózgu człowieka jakimś elektrochemicznym wotworem tak jak się np. ładuje baterję elektryczną. Po tem naładowaniu człowiek nie będzie już odczuwał potrzeby snu. A zatem nie będziemy sypiać.

Olbrzymie pokłady złota odkryli robotnicy w Mongolji. Dobrze, że i tego drogiego i szlachetnego metalu będzie trochę więcej na świecie.

DOM

w **Wojniczu** o 7-miu ubikacjach do sprzedania za różnowartość 2000 dolarów.

Bliższa wiadomość u Władysława Tendery w Wojniczu.

POTRZEBNY

chłopiec do praktyki krawieckiej.

Wiadomość u p. ADAMA RÓŻANKI, Tarnów, ul. Widok 244

Syndykat zakupu i zbytu jaj

Mała Strusina 26. Nr tel. 77 **W TARNOWIE** Mała Strusina 26. Nr tel. 77

Spółdzielnia zarejestr. z ogran. odpow.

zakupuje **JAJA** w każdej ilości,

płacąc najwyższe ceny rynkowe.

JAJA PRZYJMUJĄ:

sklepy „Plonu“ na Burku, Składnicy Kółek roln. a w większej ilości magazyny własne ul. Lipowa 19.

Dostarcza jaj kooperatywom spożywców i sklepom detalicznym.

Udziela wszelkich porad w zakresie hodowlanym.

Dostarcza hodowcom jaj zarodowych oraz hodowlanego drobiu.

Członkom wypłaca zwroty towarowe — a zbieraczom premję.

ZBIERAJCIE! JAJA I ODSTAWIAJCIE WPROST DO SYNDYKATU.

Zysk pewny — ryzyka nie ma!

Zbieraczom udziela się również zaliczek na zakupno towaru.

NIE DAJCIE ZAROBKU OBCYM

„PLON“

Spółdzielnia rolniczo-handlowa w Tarnowie

przy ul. Targowej l. 3. (Burek).

(Telefonu Nr. 69.)

Liczy przeszło 5.000 członków rolników. — Udział w „Plonie“ wynosi 500.000 Mp.

MA NA SKŁADZIE:

**Maszynty i narzędzia rolnicze, Nawozy sztuczne,
Węgiel, Sól bydlęca**

i wszelkie do prowadzenia gospodarstwa potrzebne towary.

CUKIER tylko dla członków „Plonu“, którzy okażą książeczkę udziałową z pełnym udziałem.

Kupujcie w „Plonie“
Niech się wzmaga instytucja polska.

Sprzedajcie w „Plonie“
Nie bogacie wrogów!